

Sygn. akt VU 6443/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 września 2014 r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. M. prawo do emerytury od dnia (...)
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. na rzecz wnioskodawcy W. M. kwotę 60,00 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 6443/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił W. M. prawa do emerytury, wskazując

w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okres w rozmiarze 13 lat, 10 miesięcy, 23 dni.

Od decyzji powyższej wnioskodawca W. M. wniósł w dniu 30 października 2014 roku odwołanie wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podniósł, iż w okresie zatrudnienia w (...) w G. od 5 października 1979 roku do 1 lipca 1984 roku był zatrudniony na tym samym stanowisku pracy wykonując czynności mechanika maszyn i urządzeń mieszalni pasz, co wiązało się ze stałą pracą przy urządzeniach mieszalni. Ubezpieczony zgodnie z treścią zawartych umów o pracę był zatrudniony w dziale produkcji pasz, stale w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności wymienione w wykazie A dział X pkt 10, tj. wykonywał pracę przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatów i śruty w charakterze mechanika maszyn i urządzeń mieszalni.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. M. urodził w dniu (...)(...)roku. W dniu 28 czerwca 2014 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawca był członkiem otwartego funduszu emerytalnego, w dniu 28 czerwca 2014 roku złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych)

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem ubezpieczenia w łącznym wymiarze 25 lat, 0 miesięcy, 0 dni.

Decyzją z dnia 30 września 2014 roku organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w (...) w B. na stanowisku spawacza elektrycznego w okresie od dnia 10 sierpnia 1984 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresu zasiłku chorobowego w wymiarze 5 miesięcy, 27 dni) – łącznie 13 lat, 10 miesięcy, 23 dni.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy okresu zatrudnienia w (...) w G. od 5 października 1979 roku do 1 lipca 1984 roku na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń mieszalni pasz.

W chwili wydania decyzji wnioskodawca nie ukończył 60 lat życia.

(okoliczności bezsporne; dowód: decyzja k. 34 akt emerytalnych; odpowiedź na odwołanie k.6-7)

W okresie ***od dnia 5 października 1979 roku do dnia 1 lipca 1984 roku*** wnioskodawca pracował na podstawie umowy o pracę w ***Gminnej Spółdzielni (...) w G.*** w pełnym wymiarze czasu pracy w dziale produkcji – mieszalni pasz na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń w mieszalni.

Za prace w nocy i szkodliwe wnioskodawca otrzymywał dodatek szkodliwy.

(dowód: umowa o pracę z dnia 5.10.1979 roku – akta osobowe; umowa o pracę z dnia 19.10.1979 roku – akta osobowe; angaże – akta osobowe; karta obiegowa- akta osobowe; świadectwo pracy – akta osobowe, k. 5 akt kapitałowych; karty płac – akta osobowe)

Gminna Spółdzielnia (...) w G. zajmowała się handlem i produkcją pasz, sprzedażą produkcji rolnej i zwierzęcej. Spółdzielnia zaopatrywała gminy w produkty. W skład spółdzielni wchodziła również piekarnia, dział spożywczy, dział produkcyjny. Spółdzielnia nie produkowała mąki, płatków czy kasz. Spółdzielnia była producentem mieszanki do tuczu trzody chlewnej, kur i bydła. Spółdzielnia wytwarzała śrutę, jako jeden ze składników pasz. Do Spółdzielni przywożone było zboże, które było rozdrabniane, ześrutowane. W recepturach ziaren w paszy nie mogło przekraczać 1 %, a zbóż było w paszy około 80%. Wytwarzanie śruty było etapem produkcji paszy.

Mieszalnia pasz był to dział produkcyjny. Mieszalnia pasz zajmowała jedną halę o powierzchni około 2.400m². Hala była podzielona na pomieszczenia. Ścianami oddzielone były pomieszczenia biurowe, ściany znajdowały się również pomiędzy niektórymi maszynami i urządzeniami, pozostałe pomieszczenia były to boksy. Część urządzeń i maszyn nie była od siebie odgradzona żadnymi ścianami. Część hali zajmowały boksy magazynowe – magazyny komponentów i wyrobów gotowych oraz silosy na zboże.

Na hali znajdowały się wszystkie urządzenia i maszyny do produkcji pasz.

W mieszalni oprócz pracowników produkcyjnych pracujących bezpośrednio przy produkcji pracowali również: mechanik, elektryk i wózkowy. Pracownicy pracowali na trzy zmiany, na każdej zmianie byli pracownicy produkcyjny i mechanik, elektryk i wózkowy.

Do każdej maszyny znajdującej się na hali mieszalni byli przydzieleni obsługujący je pracownicy. Każdy pracownik miał przydzielony zakres czynności związany z obsługą maszyn. W praktyce z uwagi na presję czasu i wyśrubowane normy planów produkcyjnych wszyscy pracownicy byli kierowani do prac produkcyjnych, do których była potrzeba.

Również mechanik, elektryk czy wózkowy byli kierowani do prac bezpośrednio przy produkcji. Jednym z mechaników był wnioskodawca.

Produkcja paszy odbywała się w ten sposób, że najpierw dostarczane były do mieszalni komponenty (składniki), tj. zboża - pszenica, zboża mineralne; komponenty mineralne – sól, fosforany wapnia, prefiksy; dodatki mięsne – mączka rybna, mączka kostna i mączka z krwi; opakowania. Dostarczone do Spółdzielni komponenty były przywożone pociągami i samochodami. Pracownicy mieszalni musieli je rozładować, przewieźć do magazynu i złożyć w magazynie. Dwa razy w miesiącu były tzw. dostawy wahadłowe, wówczas produkcja była przerywana i wszyscy pracownicy mieszalni, w tym i wnioskodawca, byli kierowani do rozładunku i przewożenia komponentów do magazynów. Mniejszymi dostawami zajmowali się pracownicy magazynowi. Zboża były składowane w silosach. Dodatki – śruta sojowa i rzepakowa składowane były w boksach w części magazynowej hali. Natomiast prefiksy i sól były pakowane w workach na paletach.

Zboża luzem były zasypywane do zbiorników przez podnośniki pionowe. Następnie w śrutowni następowało rozdrabnianie śruty i zbóż w śrutowniku walcowym i bijakowym. Ze śrutowni składniki były transportowane do zbiorników na produkcję. Na produkcji znajdował się mieszalnik o pojemności około 4 ton. Następowo w nim mieszanie składników. Ważenie i pakowanie gotowych produktów odbywało się na workowni, tam było największe zapylenie. Zapakowane produkty były składowane w magazynie produktów gotowych. Przy tym magazynie znajdowały się wózki widłowe.

Do zakresu obowiązków wnioskodawcy jako mechanika maszyn i urządzeń mieszalni pasz należała bieżąca konserwacja maszyn i urządzeń mechanicznych, bieżąca wymiana olejów w przekładniach i reduktorach, bieżąca kontrola osłon części ruchomych i przekładni łańcuchowych i pasowych; naprawy i remonty maszyn i urządzeń mechanicznych, spawanie elektryczne, dokonywanie wpisów do książki maszyn prac wszystkich zaszłości związanych z pracą i obsługą, konserwacją i naprawą. Wnioskodawca wykonywał również przeglądy maszyn i urządzeń.

Wnioskodawca usuwał ponadto awarie urządzeń. Przy awarii np. przenośnika musiał wyłączyć urządzenie, zlokalizować uszkodzenie, jeżeli trzeba było spawał elementy maszyn, włączał urządzenie. Spawanie odbywało się w oddzielnym pomieszczeniu nie na hali mieszalni. Wówczas wnioskodawca demontował daną uszkodzoną część, prznosił do pomieszczenia warsztatowego, gdzie miał narzędzia i gdzie mógł wykonywać naprawę tej części, w tym wykonać spawanie. Pomieszczenie warsztatowe znajdowało się w tym samym budynku co hala, ale stanowiło oddzielne pomieszczenie. Czynności, które wnioskodawca mógł wykonać na miejscu, wykonywał na hali. Poważniejsze naprawy były wykonywane w soboty i niedziele. W przypadku generalnych remontów i przeglądów okresowych maszyn, wnioskodawca wykonywał je w czasie inwentaryzacji, gdy produkcja była wygaszana. Pracownicy produkcyjni byli kierowani do inwentaryzacji, zaś mechanicy z wnioskodawcą wykonywali naprawy i przeglądy.

Awarie, przeglądy i konserwacja urządzeń nie była dla wnioskodawcy pracą stałą i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca wykonywał te czynności w razie potrzeby, nie były wykonywane codziennie, zajmowały mu one około 10 % czasu pracy. W pozostałym czasie pracy wnioskodawca w zależności od potrzeb produkcyjnych Spółdzielni był kierowany przez przełożonych do prac przy produkcji. W przypadku gdy była potrzeba rozładunku przywiezionych produktów wnioskodawca był kierowany wraz z innymi pracownikami do rozładunku wagonów i przewożenia produktów do magazynu. Pracował również przy wózkach widłowych, w tym mógł uzupełniać poziom elektrolitów w bateriach do wózków w akumulatorowni. Przy produkcji wnioskodawca pracował na różnych maszynach, był kierowany do wszystkich prac, w zależności od potrzeby. Pracował wówczas przy śrutowniku, na wózku, przy przenośniku. Przy śrutowniku wnioskodawca pracował około 5 -6 razy w miesiącu.

(dowód: zeznania świadka E. B. k. 17v-18v; zeznania świadka K. P. k. 18v-19v; zeznania wnioskodawcy k. 36v; zakres czynności – akta osobowe)

W okresie **od dnia 28 stycznia 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1979 roku** wnioskodawca pracował na podstawie umowy o pracę w **Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G.** w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 28 stycznia 1978 roku wnioskodawca został przyjęty do pracy na stanowisko ślusarza (ślusarza – mechanika) na oddział rur. W skierowaniu do pracy wskazano jako stanowisko pracy – betoniarz.

Od dnia 1 sierpnia 1978 roku wnioskodawca został przeniesiony z warsztatu mechanicznego do pracy na zbrojownię do pracy przy M..

(dowód: umowa o pracę z dnia 28.01.1978 roku k. 5-6, k. 13-14 akt osobowych; umowa o pracę z dnia 11.02.1978 roku k. 1-2, k. 3-4 akt osobowych; karta obiegowa k. 11-12 akt osobowych; angaż k. 8 akt osobowych; karta obiegowa k. 7 akt osobowych; świadectwo pracy k. 15-16 akt osobowych, k. 4 akt kapitałowych; oświadczenie k. 19, k. 20 akt osobowych; skierowanie do pracy z dnia 26.01.1978 roku k. 21 akt osobowych; podanie z dnia 3.07.1978 roku k. 22 akt osobowych)

Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w G. zajmowało się produkcją betonu.

Wnioskodawca pracował na początku zatrudnienia na oddziale rur jako ślusarz. Od 1 sierpnia 1978 roku przeszedł na zbrojarnię i zaczął pracę jako spawacz przy M.. Na oddziale znajdowały się cztery M., przy których pracowało po dwóch pracowników. Jeden był operatorem, drugi spawaczem. Operator na M. wykonywał zbrojenie, związał drut. Całe zbrojenie było z obu stron płaskie, było ono ustawiane w kielich i następnie ustawiane były podpórki. Tak wykonane zbrojenie przekazywane było do spawacza. Aby całość tworzyło zbrojenie spawacz spawał całość z jednej i drugiej strony, a następnie na pierścieniu spawał podpórki dopasowane do pręta zbrojeniowego, aby zbrojenie po zalaniu betonem zbrojenie nie zapadło się w beton.

Wnioskodawca wykonywał prace spawacza przy użyciu sprawki elektrycznej w pełnym wymiarze czasu pracy codziennie do końca zatrudnienia.

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 36; zeznania świadka W. N. k. 35v-36)

W okresie zatrudnienia w Kopalni (...) S.A. w R. wnioskodawca otrzymywał zasiłki chorobowe w okresie od dnia 9 grudnia 1994 roku do dnia 31 grudnia 1994 roku, od dnia 1 stycznia 1995 roku do dnia 6 lutego 1995 roku oraz od dnia 2 lutego 1996 roku do dnia 31 maja 1996 roku – łącznie 5 miesięcy i 27 dni.

(dowód: zaświadczenie pracy k. 6 akt kapitałowych, załącznik do zaświadczenia pracy k. 7 akt kapitałowych)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści

§ 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia. Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000r. II UKN 39/00, (OSNAP 2002/11/272) warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ugruntowany jest pogląd, że tylko praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. wykonywana stale i w pełnym wymiarze uzasadnia skorzystanie z uprawnienia do wcześniejszej emerytury. Praca w szczególnych warunkach to przy tym praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; z dnia 24 marca 2009r., I PK 194/08, LEX nr 528152; z dnia 6 czerwca 2011r., IUK 393/10, LEX nr 950426).

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w toku postępowania sądowego ukończył 60 lat.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w ***Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G.*** w okresie od dnia 28 stycznia 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1979 roku oraz ***w (...) w G. w okresie od dnia 5 października 1979***

roku do dnia 1 lipca 1984 roku był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych i aktach organu rentowego.

Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w w/w okresach.

Z zatrudnienia w ww. okresach wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Należy jednak podnieść, iż wprowadzie stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), okresy pracy w warunkach szczególnych, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Podkreślić należy, że dokonana w świadectwach pracy ocena charakteru zatrudnienia wnioskodawcy nie jest dla sądu wiążąca. Dokumenty takie podlegają bowiem co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód. Świadectwo pracy jako dowód z dokumentu prywatnego nie ma silniejszej mocy dowodowej, niż dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. (wyrok SN z dnia 5 października 2011 r. II UK 43/11 LEX nr 1108484, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2005r., II UK 15/05, LEX nr 603168 oraz wyroki tego Sądu z dnia 3 października 2000 r., I CKN 804/98, LEX nr 50890; z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 474/03, OSNC 2005 nr 6, poz. 113; z dnia 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08, LEX nr 707858; z dnia 6 stycznia 2009 r., II UK 117/08, OSNP 2010 nr 13-14, poz. 167; z dnia 27 lipca 2010 r., II CSK 119/10, LEX nr 603161).

Sąd nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych pracy **w (...) w G. w okresie od dnia 5 października 1979 roku do dnia 1 lipca 1984 roku.**

Charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w GS sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków E. B. i K. P. oraz wnioskodawcy. Świadczenie pracowali razem z wnioskodawcą w spornym okresie. E. B. jako wiceprezes zarządu Spółdzielni zaś K. P. jako kierownik mieszalni pasz –bezpośredni przełożony wnioskodawcy. Mieli oni zatem szczegółową wiedzę na temat zarówno przedmiotu działalności Spółdzielni, zadań Spółdzielni, cyklu produkcyjnego, zakresu czynności pracowników, charakteru ich pracy oraz organizacji czasu pracy pracowników, w tym pracowników mieszalni pasz. Z zeznań tych jednoznacznie wynikało, iż wnioskodawca był co prawda zatrudniony jako mechanik maszyn i urządzeń mieszalni, jednakże czynności mechanika wykonywał wyłącznie w razie potrzeb. Jako mechanik zatem wnioskodawca usuwał awarie, wykonywał przeglądy i konserwację bieżącą urządzeń znajdujących się na hali mieszalni pasz, tj. wszystkich urządzeń i agregatów służących do produkcji paszy, ale jedynie w razie potrzeby. Oznaczało to, że nie wykonywał tych prac codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy. W sytuacji bowiem, gdy nie było awarii, gdy nie były przeprowadzane przeglądy (a były one wykonywane w czasie inwentaryzacji) wnioskodawca był kierowany do prac na produkcji. Zatem nie wykonywał prac w warunkach szczególnych o których mowa w wykazie A, dział XIV poz.25 stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Również prac przy produkcji śruty wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Należy w tym miejscu podkreślić, iż w wykazie A dział X poz. 10 jest mowa wyłącznie o pracach przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śrut. Nie ma mowy o pracy przy wytwarzaniu pasz. Tymczasem Spółdzielnia zajmowała się nie wytwarzaniem śrut jako produktu, lecz pasz. Oznaczało to, co wynikało z zeznań świadków i samego wnioskodawcy, iż wytwarzanie śrut było jedynie etapem produkcji paszy, jednym z jej elementów. Produkcja paszy zaś odbywała się poprzez mieszanie komponentów, w tym zbóż, śrut, soli, mączek iin. Wnioskodawca również nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy samej produkcji śrut, tj. przy śrutowniku. Taką pracę, jak zeznał świadek K. P. – bezpośredni przełożony wnioskodawcy – wnioskodawca wykonywał 5-6 razy w miesiącu. Wnioskodawca, jak

i pozostali pracownicy, był bowiem kierowany do wszystkich prac na produkcji, w zależności od potrzeby, a zatem również do rozładunku komponentów, do pracy na wózkach, do pracy przy przenośniku. Nie wykonywał zatem pracy

przy wytwarzaniu śruty, o której mowa w wykazie A, dział X poz. 10 w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca zaś przy wytwarzaniu paszy jako takiej nie należy do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ww. przepisu. Tylko praca bezpośrednio przy wytwarzaniu śruty jest pracą w warunkach szczególnych, a takiej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca nie wykonywał. (tak też por. wyroki SA w Lublinie z dnia 21 stycznia (...) roku, IIIAUa 928/14,LEX; SA w B. z dnia 20 sierpnia 2013 roku, IIIAUa 160/13,LEX; SA w L. z dnia 10 lipca 2013 roku, IIIAUa 468/13,LEX).

Powyższe nie skutkowało jednakże oddaleniem odwołania, gdyż wnioskodawca wykazał inny okres zatrudnienia jako zatrudnienie w warunkach szczególnych, tj. **w okresie od dnia 28 stycznia 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1979 roku.**

Charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy **Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. w okresie od dnia 28 stycznia 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1979 roku**, Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy, zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadka W. N.. Świadek pracował w spornym okresie razem z wnioskodawcą, na tym samym oddziale co wnioskodawca, na tym samym stanowisku, wykonując te same prace co skarżący, a zatem dysponował bezpośrednią i co za tym idzie szczegółową wiedzą co do codziennych obowiązków pracowniczych wnioskodawcy.

Świadek potwierdził zatem, iż wnioskodawca po kilku miesiącach pracy na oddziale rur jako ślusarz został przeniesiony na zbrojarnię i pracował przy wykonywaniu zbrojeń. Praca polegała na spawaniu drutów po ich zwinieciu przez operatora na M. oraz przyspawaniu podpórek na pierścieniu zbrojenia, aby po zalaniu betonem zbrojenie nie zapadło się w beton. Wnioskodawca spawał te elementy przy pomocy spawarki elektrycznej codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zeznania świadka były jasne, szczegółowe i pełne oraz korespondowały z zeznaniami wnioskodawcy. W szczególności jednakże zeznania wnioskodawcy oraz świadka znalazły potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy, gdzie znajdują się dokumenty, z których wynika, iż od 1 sierpnia 1978 roku wnioskodawca został na własną prośbę przeniesiony z oddziału rur, z pracy w warsztacie jako ślusarz, do pracy na zbrojarni przy M.. Praca ta zatem była pracą spawacza przy wykonywaniu zbrojeń. Stanowiła element wykonania zbrojenia w toku produkcji betonu.

Organ rentowy w toku postępowania nie przedstawił jakichkolwiek dowodów, które podważałyby wiarygodność złożonych zeznań.

Należy podnieść, iż wprawdzie z angaży wynikało przy tym, że wnioskodawca pracował w charakterze ślusarza, nie mniej nazwa wskazanego w świadectwie stanowiska pracy nie przesądza o charakterze pracy, decydujące znaczenie w tym zakresie mają faktycznie stale wykonywane obowiązki pracownicze. A te w świetle zeznań świadków, wnioskodawcy oraz dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych polegały na:

- spawaniu elementów zbrojenia przy użyciu spawarki elektrycznej;
- pracy przy wykonywaniu zbrojenia na zbrojarni – spawanie zbrojenia jako element konieczny do jego wykonania (prace zbrojarskie).

Prace w takim charakterze (spawalnicze oraz przy wykonywaniu zbrojenia) były niewątpliwie pracami wykonywanymi w uciążliwych dla zdrowia warunkach i jako takie są wymienione w wykazie A będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43z późn.zm.), a mianowicie w:

- dziale XIV (prace różne) poz. 12 – prace polegające na spawaniu spawarką elektryczną;
- oraz również w dziale V (budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) poz. 4 prace zbrojarskie.

Mimo zatem, że wnioskodawca w okresie ***od dnia 1 sierpnia 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1979 roku*** w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. pracował formalnie na stanowisku ślusarza – jak przedstawia świadectwo pracy - to charakter wykonywanej przez niego pracy w tym okresie polegał na wykonywaniu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy spawaniu elektrycznym w trakcie wykonywania zbrojenia, co wynika z zeznań wnioskodawcy oraz świadka, a co znalazło potwierdzenie w dokumentach z akt osobowych. Nawet przy uznaniu, iż nie były to prace typowo zbrojarskie, z całą pewnością były to prace spawacza, co oznaczało, iż okres ten ***łącznie 1 rok i 1 miesiąc*** należało zaliczyć wnioskodawcy do prac w warunkach szczególnych.

Ww. okres razem z zaliczonym przez organ rentowy okresem stażu pracy w warunkach szczególnych tj. 13 lat, 10 miesięcy, 23 dni + 1 rok, 1 miesiąc = ***14 lat, 11 miesięcy, 23 dni*** nie daje okresu ustawowego 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Brakuje 7 dni. Należy jednakże podkreślić, iż organ rentowy w sposób nieuzasadniony nie doliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zasiłku chorobowego pobranego w czasie zatrudnienia w (...) (tj. w okresie wykonywania prac w warunkach szczególnych) w łącznym rozmiarze ***5 miesięcy, 27 dni***. Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, iż okres ten nie podlega zaliczeniu do prac w warunkach szczególnych.

Należy podkreślić, iż w świetle art. 184 ustawy okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy, przypadające po dniu 14 listopada 1991 roku, wlicza się do okresu pracy w szczególnych warunkach. Powołany przez organ rentowy przepis art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został do tej ustawy dodany od dnia 1 lipca 2004 roku. Ustawodawca, wprowadzając zmiany pojęcia "zatrudnienia w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze", nie uchwalił jednakże przepisów międzyczasowych, w związku z czym zakres stosowania art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych był przedmiotem skargi konstytucyjnej opartej na zarzucie jego niezgodności z art. 2 i 32 ust. 1 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2008 roku, w sprawie K 33/06 (OTK-A 2008 Nr 6, poz. 106), uznawszy za właściwą dla oceny konstytucyjności omawianego przepisu chwilę powstania prawa podmiotowego, w tym wypadku prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, oddalił zarzut, że zmiana warunków emerytalnych prowadzi do naruszenia praw nabytych. Stwierdził, że oceniana zmiana może mieć zastosowanie wyłącznie na przyszłość. Wypada też zauważyć, że kwestia zastosowania art. 32 ust. 1a ustawy o emerytach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu okresów pracy w warunkach szczególnych wymaganych przez art. 184 tej ustawy była wielokrotnie przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. Z jednoznacznego i ugruntowanego orzecznictwa w tym zakresie, które Sąd Okręgowy w pełni akceptuje, wynika, że co prawda przepis art. 32 ust. 1a ustawy obowiązuje od dnia 1 lipca 2004 roku i odnosi skutek również względem stanów prawnych i faktycznych istniejących przed dniem jego wejścia w życie, jednakże jak wielokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy (między innymi w wyrokach z dnia 23 kwietnia 2010 roku, II UK 313/09, LEX nr 604217; z dnia 7 lutego 2006 roku, I UK 154/05, LEX nr 15405 oraz z dnia 13 lipca 2011 roku, I UK 12/11, LEX nr 989126 i powołanych tam orzeczeniach), osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 roku okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (w tym m.in. 15 lat pracy w warunkach szczególnych) wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 roku. Zatem przy założeniu, zgodnie ze stanowiskiem wnioskodawcy, że uzyskał on wymagany na podstawie obowiązujących do dnia 1 stycznia 1999 roku. przepisów okres zatrudnienia w szczególnych warunkach przed wskazaną wyżej datą należy przyjąć, że przedmiotowy przepis nie znajduje zastosowania przy ustalaniu jej okresu pracy w warunkach szczególnych, co wyklucza możliwość odliczenia od tego okresu-okresu pobierania zasiłku chorobowego. Zatem nie jest dopuszczalne w niniejszej sprawie pominięcie okresu pobierania przez wnioskodawcę zasiłku chorobowego po dniu 14 listopada 1991 roku (***5 miesięcy i 27 dni***) z powołaniem na art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Łącznie zatem okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi **15 lat, 5 miesięcy i 20 dni**.

Mając na względzie, iż wnioskodawca udowodnił znacznie ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jednocześnie spełnił pozostałe niesporne przesłanki z art. 184 ust 1 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nabył prawo do emerytury od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w §4 ustęp 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to jest po osiągnięciu wieku 60 lat, co nastąpiło w dniu (...) 2015 roku. Nie budzi bowiem wątpliwości w świetle orzecznictwa SN, iż warunek ten może być spełniony również w toku postępowania sądowego. (por. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAPiUS 1999/5/181, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 lutego 2013 r., III AUa 1079/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2013 roku, IIIAUa 134/13, LEX).

Jednocześnie mając na uwadze powyższe Sąd nie widział potrzeby dopuszczania dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp celem ustalenia czy wnioskodawca w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Powyższą okoliczność Sąd bowiem ustalił w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w tym zeznania świadków i wnioskodawcy oraz dokumenty z akt osobowych i rentowych, uznając materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia w sprawie.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik, tj. na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490), zasądając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.